

TIETEELLISEN ARTIKKELIN LUKEMINEN

MultiLeTe –kotiryhmän demo 8.10.2018

Jyväskylän yliopisto, OKL

TIETEELLINEN JULKAISU

- Milloin voidaan puhua tieteellisestä julkaisusta?
- Ovatko kaikki artikkelit tieteellisiä julkaisuita?
- Mikä on populaarin ja tieteellisen julkaisun ero?
- Miten aikakauslehti, ammattilehti ja tieteellinen lehti eroavat toisistaan?
- Miksi nämä on syytä osata erottaa?

Tampereen teknillisen yliopiston tietopaketti: <https://scienceport.tut.fi/fuksit/tieteellista-vai-ei>

Julkaisufoormi: <https://www.tsv.fi/julkaisufoorumi/haku.php>

TIETEELLINEN ARTIKKELI

- Julkaistaan tieteellisissä aikakauslehdissä tai kokoomateoksissa.
- Perustuvat useimmiten alkuperäiseen empiiriseen tutkimukseen.
 - Paljon myös kirjallisuuskatsaukseen nojaavia useita alkuperäisiä tutkimuksia yhdistäviä artikkeleita.
- Edellyttävät silti lukijalta kriittistä otetta.

MISTÄ TIETEELLISIÄ ARTIKKELEITA LUETTAVAKSI?

- Valtaosa tieteellisistä aikakausjulkaisuista on luettavissa sähköisesti.
 - Lukeminen on kuitenkin usein maksullista.
 - Jyväskylän yliopiston opiskelijoilla ja henkilökunnalla on mahdollisuus päästä lukemaan mittava määrä erilaisia aikakausjulkaisuita ilmaiseksi, sillä yliopisto on ostanut lukuoikeuksia.
 - Lukeminen edellyttää artikkeleihin siirtymistä yliopiston kirjaston verkkosivujen kautta ja omien opiskelijatunnusten käyttämistä.

TIETEELLISEN ARTIKKELIN LUKEMISEN VAIHEET

- Silmäile yleiskuva
 - a. Tutustu otsikkoon ja tiivistelmään eli abstraktiin, jos sellainen on. Mistä on kysymys? Ymmärrätkö käsitteet, joita siinä käytetään (käytä tarvittaessa sanakirjaa). Muistele, mitä tiedät entuudestaan aiheesta tai missä samantapaista on tullut vastaan.
 - b. Missä lehdessä artikkeli on julkaistu? Joka alalla on huippulehtiä, joihin on vaikea saada artikkeliaan. Aikakauslehtien tasosta saa halutessaan tietoa Julkaisufoorumista (<http://www.tsv.fi/julkaisufoorumi/>), joka luokittelee lehdet kolmeen kategoriaan: 1 = perustaso; 2 = johtava taso; 3 = korkein taso. Viitetietokantojen haun voi rajata vertaisarvioituihin (peer review) lehtiin. Epäselvissä tapauksissa, esimerkiksi suoraan internetistä löytyneistä teksteistä, kannattaa tarkistaa lehden kotisivulta onko se vertaisarvioitu.
 - c. Milloin julkaistu ja kuka kirjoittanut? Vanhempikaan artikkeli ei ole alallamme välttämättä vanhentunut, mutta on tärkeää huomioida, minkä ajan tieteelliseen keskusteluun se on osallistunut. Kirjoittajasta saattaa olla tietoa artikkelin lopussa.
 - d. Rakenne? Monilla aloilla noudatetaan IMRD- rakennetta: johdanto (introduction), tutkimusmenetelmien esittely (methods), tulokset (results) ja keskustelu (discussion). Vastaavat elementit yleensä löytyvät, vaikka ei jäykkää rakennetta olisikaan. Silmäile yleiskuva väliotsikoista.
 - e. Minkälaisia kuvioita ja taulukoita artikkeli sisältää?
 - f. Kenen kanssa artikkeli keskustelee? Vilkaise siis myös alaviitteitä ja kirjallisuusluetteloa.

TIETEELLISEN ARTIKKELIN LUKEMISEN VAIHEET

- Lue ymmärtäen
 - a. Mihin tutkimuksella on pyritty? Mikä on tutkimusongelma?
 - b. Mitä kerrotaan aikaisemmasta tutkimuksesta? Minkälaisia teoreettisia käsitteitä käytetään?
 - c. Minkälaiseen aineistoon tutkimus perustuu, mitä menetelmiä on käytetty?
 - d. Minkälaiset asiat perustuvat omaan tutkimukseen, mitä on lainattu muilta?
 - e. Mitä päätellään omista havainnoista, miten argumentoidaan? Onko kirjoittaja samaa vai eri mieltä aikaisemman tutkimuksen kanssa?
 - f. Miten tutkimustulokset voidaan kiteyttää? Mikä on artikkelin päätulos? Saatko muotoiltua sen kahdella lauseella?

TIETEELLISEN ARTIKKELIN LUKEMISEN VAIHEET

- Analysoi kriittisesti
 - a. Miten aineistonvalintaa ja tutkimusmenetelmiä perustellaan? Onko niiden ongelmakohteita refleктоitu? Voisiko asiaa ehkä tutkia toisella tavalla? Miten aineisto on suhteutettu kontekstiinsa?
 - b. Miten käsitteet tuntuvat sopivan aiheeseen, vaikuttaako aikaisempi tutkimus relevantilta?
 - c. Ovatko taulukot ja kuviot järkeviä, selkeitä ja ymmärrettäviä? Tekisitkö itse niiden perusteella samanlaisia johtopäätöksiä?
 - d. Ovatko tulkinnat uskottavia ja onko argumentointi vakuuttavaa? Onko päättely läpinäkyvää (transparent) eli annetaanko siitä riittävästi empiirisiä todisteita?
 - e. Onko tutkimuseettisiä periaatteita noudatettu?

TIETEELLISEN ARTIKKELIN LUKEMISEN VAIHEET

- Analysoi rakentavasti
 - a. Mikä tutkimustuloksissa on uutta? Etsi seuraavan tyyppisiä ilmaisuja: surprisingly, unexpectedly, in contrast with previous work, has seldom been addressed, we hypothesize/propose/introduce/develop, the data suggest ...
 - b. Mikä tutkimustuloksissa on merkittävää? Haastavatko ne aikaisempia käsityksiä?
 - c. Minkälaista jatkotutkimusta voisi tehdä?

- <https://koppa.jyu.fi/avoimet/kirjasto/kirjastotuutori>